

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA

mint felülvizsgálati bíróság

Gfv. IX. 30. 065/2010/6. szám

A Magyar Köztársaság nevében!

A Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság a dr. Ács András ügyvéd által képviselt **felperesnek**, a dr. Kormos Gábor ügyvéd által képviselt **alperes** ellen kártérítés iránt a Veszprémi Városi Bíróságnál 3.G.22.190/2008. szám alatt indult és a Veszprém Megyei Bíróság 2.Gf.40.106/2009/3. számú ítéletével befejezett perében az említett számú másodfokú határozat ellen az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság a Veszprém Megyei Bíróság 2.Gf.40.106/2009/3. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 nap alatt 52.000 (ötvenkettőezer) forint felülvizsgálati perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

A felülvizsgálati kérelem szempontjából irányadó tényállás szerint az alperes mint könyveléssel foglalkozó cég a felperessel szóban kötött megbízási szerződés alapján végezte a felperes könyvelését és e minőségében készítette el a felperes 2006. IV. negyedévre szóló ÁFA adóbevallását. A felperes könyvelését az alperes alkalmazásában álló H É könyvelő végezte, az adóbevallás elkészítése is az ő feladata volt.

Az iratokból megállapítható, hogy a felperes a 2006. december 14-én kelt adásvételi szerződéssel eladta a tulajdonában álló, a h-i lakóházat bruttó 11,420.000 Ft vételárért, a tulajdonjogának a vételár kifizetéséig való fenntartása mellett. 2007. január 29-én a felek a szerződést felbontották, ugyanazon a napon egy újabb szerződésben azt újból írásba foglalták, később 2007. február 20-án ez utóbbi adásvételi szerződést is felbontották. Végül az ingatlan eladására a 2007. március 5-én kötött adásvételi szerződéssel

került sor, a számlát 2007. április 12-én állította ki a felperes. Az APEH által végzett vizsgálat adatai szerint a felperes a vételárról 2007. február 26-án a TSZI 9519952 sorszámú számlát állította ki, amelyben a teljesítés időpontját 2006. december 14-én jelölte meg. Ugyanezen a napon kiállította a TSZI 9519953 sorszámú számlát, amelyben a vételárat negatív előjellel szerepeltette, ez utóbbit az adóhatóság az előző számla stornírozásaként vette figyelembe.

A tulajdonjog fenntartására tekintettel a 9519952 sorszámú számla a teljesítés időpontját tévesen tartalmazta, a felperes pedig tévesen vallotta be a vételárat a 2006. évi ÁFA alapjául és tévesen jelentette be az igényét az ÁFA visszatérítésére.

Az APEH a szabálytalan bevallás és jogosulatlan ÁFA visszaigénylése miatt a felperessel szemben a 3183268632/2007. számú határozatában 1,668.000 Ft adóbírságot szabott ki.

A felperes a keresetében kártérítés címén a fenti 1,668.000 Ft és kamatai megfizetésére kérte az alperest kötelezni. Előadta, hogy a 2006. december 14-én kötött adásvételi szerződést felbontották, erről az alperesnek tudomása volt, így az adóbevallás benyújtása - 2007. január 22-e - után haladéktalanul önrevíziót kellett volna kezdeményeznie. Erre az APEH vizsgálat megindulásáig - 2007. március 23-áig - lett volna lehetősége. Az alperes az önrevízió kezdeményezését elmulasztotta, e felróható magatartása vezetett a felperessel szemben az adóbírság kiszabására, ezért az alperes a Ptk. 310. §-a, illetőleg a 318. §-ának (1) bekezdése alapján alkalmazandó, a 339. §-ának (1) bekezdése szerint köteles a vele szemben kiszabott bírságot mint kárt megtéríteni.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Azzal védekezett, hogy az adóbevallás készítésekor nem volt tudomása az adásvételi szerződés felbontásáról, arról csak 2007. március 23-át követően szerzett tudomást olyan időpontban, amikor az önrevízió lefolytatására az APEH vizsgálat megindítása következtében már nem volt törvényes lehetősége.

Állította, hogy a vételárról 2006. december 14-én egy 6948155 sorszámú készpénzes számla került kiállításra, ez volt a könyvelés valamint az adóbevallás alapja is. Utóbb ezt a számlát a TSZI 9519951 számú számlával stornírozta a felperes, erről azonban csak utóbb értesült és a vizsgálat megindításáig más stornó számlát sem kapott.

Az elsőfokon eljáró Veszprémi Városi Bíróság a 3.P.22.190/2008/15/I. számú ítéletében a keresetet elutasította.

A Veszprém Megyei Bíróság a felperes fellebbezése folytán hozott 2.Gf.40.106/2009/3. számú ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és az alperest 1,668.000 Ft és ennek 2007. október 7-étől járó kamataiban marasztalta.

Megállapította, hogy a felek között a Ptk. 474. §-ának (1) bekezdése szerinti megbízási szerződés jött létre, amelyben az alperes könyvelési és egyéb feladatok szakszerű elvégzését vállalta. Felelősség csak azért terheli, ha felróható magatartásával a megbízójának kárt okoz. Az alperes alkalmazottja H É könyvelő az APEH felé 2007. március 23-án úgy nyilatkozott, hogy a felperesnél önrevízió nincs folyamatban, ezért a bíróság azt vizsgálta, hogy adásvételi szerződés megghiúsulásáról, ennek folytán a számla stornírozásának, illetőleg az ÁFA bevallás korrekciójának szükségességéről mikor szerzett az alperes tudomást.

A másodfokú bíróság megítélése szerint azonban nem annak volt jelentősége, hogy a szerződés felbontása a felperes könyvelését végző H É-nak mikor jutott tudomására, hanem annak, hogy az alperes mikor jutott a korrekcióhoz szükséges ismeretekhez, akár más alkalmazottja, akár az ügyvezetője révén. Az elsőfokú eljárásban beszerzett bizonyítékok, - így az alperes ügyvezetője, H I előadása a 9519951 számú számla kiállításának időpontjáról - amellyel stornírozták a 6948155 sorszámú készpénzes számlát, és amelyet állítása szerint visszadátumoztak; - a 9519952 számú számlának a vételárról történő újbóli kiállítása és ugyanazon a napon történt stornírozása a másodfokú bíróság álláspontja szerint azt támasztotta alá, hogy az alperes szervezeti képviselője 2007. február 26-án tudomást szerzett az adásvételi szerződés felbontásáról, ezáltal a 2006. IV. negyedévi ÁFA bevallás módosításának szükségességéről. 2007. március 23-áig az alperesnek módja lett volna önrevíziót kérni, és mert ezt elmulasztotta a felperessel kötött megbízási szerződést megszegte, így a Ptk. 310. §-a, a 318. §-ának (1) bekezdése alapján alkalmazandó 339. §-ának (1) bekezdése szerint köteles a felperesnek a bírságban megjelenő kárát megtéríteni.

A jogerős ítélet ellen az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amelyben annak hatályon kívül helyezését és - tartalma szerint - az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását; másodsorban a hatályon kívül helyezés mellett "a bíróság" új eljárásra és új határozat hozatalára történő utasítását kérte.

A másodfokú bíróság által elkövetett jogszabálysértést a Pp. 206. §-ában foglaltak megsértésében jelölte meg. Előadta, hogy a felperes könyvelését mindvégig H É végezte, aki a saját előadása szerint a stornó számla kiállításáról 2007. március végén - április elején szerzett tudomást, a számlák kiállításában nem vett részt. H I a felperes könyvelését 2007. június végén vette át, a 6948155 számú számlára a "RONTOTT" feljegyzést nyilván 2007. júniusát követően vezette rá.

A felperes törvényes képviselője a 7. számú jegyzőkönyvben azt állította, hogy a 9519951 számú számlát H É "Rontotta le", ami nem felel meg a valóságnak. Az alperes a 7. számú jegyzőkönyvben nem ismerte el, hogy ő javasolta az új számlatömb megvásárlását, és hogy tudott volna annak időpontjáról. Mivel a könyvelést H É

végezte, ezt a felperes nem is beszélhette meg az alperes képviselőjével.

Jogszályt sértett a másodfokú bíróság akkor, amikor nem tisztázta, hogy a 6948155 sorszámú számlán történő stornózást ki végezte, és ki állította ki a 2007. március 5-én kelt adásvételi szerződés alapján a 9519954 sorszámú számlát. Tévedett a másodfokú bíróság, amikor a bizonyítékokat okszerűtlenül iratellenesen felülmérlegelte.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályban tartására irányult.

-.-.-.-.-

A Legfelsőbb Bíróság a másodfokú bíróság ítéletét felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta felül és azt nem találta jogszálysértőnek.

Az alperes a felülvizsgálati kérelmében a Pp. 206. §-ában foglalt, a bizonyítékok mérlegelésére vonatkozó jogszabály megsértésére hivatkozott.

A Pp. 206. §-ának (1) bekezdése szerint a bíróság a tényállást a felek előadásának és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékoknak egybevetése alapján állapítja meg, a bizonyítékokat a maguk összességében értékeli és meggyőződése szerint bírálja el. A Pp. fenti rendelkezése a másodfokú eljárásban eljáró bíróságra is irányadó. A felülvizsgálati eljárásban a Pp. 206. §-ára alapozott felülvizsgálati kérelem ezért csak akkor vezethet sikerre, ha a másodfokú bíróság a tényállást iratellenesen, a bizonyított tényekkel ellentétesen állapította meg, vagy a bizonyítékokat a logika alapvető szabályaival ellentétben kirívóan okszerűtlenül mérlegelte.

A jelen perben a másodfokú bíróság ítélete mentes a felsorolt hibáktól. Az elsőfokú bíróság H I-át az alperes ügyvezetőjét a 2009. február 6-án tartott tárgyaláson személyesen meghallgatta, majd ezt követően a 2009. március 6-án megtartott tárgyaláson a 7. sorszámú jegyzőkönyvbe foglalta nevezettnek, valamint a felperes ügyvezetőjének B L-nek a vallomását is. A másodfokú bíróság helyesen és kimerítően mérlegelte H I vallomását. H I az 5. sorszámú jegyzőkönyv harmadik oldalának ötödik bekezdésében úgy nyilatkozott, hogy 2007. februárjában szereztek tudomást arról, hogy nem jött létre az adásvétel, ekkor kaptak több szerződésmódosítást is. A 7. sorszámú jegyzőkönyv harmadik oldalán nyilatkozott arról, hogy 2006. december 14-én az ingatlan vételáráról a 6948155 sorszámú készpénzes számlát állították ki, majd ugyanerre a napra visszadátumozták a 9519951 sorszámú számlát, de ennek kiállítására 2007-ben került sor, mert "csak a február 26-án vásárolt számlatömb"-ben szerepel a fenti számla. A számlatömb

vásárlásának időpontját tehát éppen az alperes jelölte meg. A következő bekezdésben nyilatkozott arról, hogy az "51-re és 52-re végződő számla egy napon került kiállításra. A 7. sorszámú jegyzőkönyv 4. oldalán az alperes képviselője akként nyilatkozott, hogy 2007. február 26-án készültek a további számlák, ennek oka tudomása szerint az volt, hogy "nem készpénzes, hanem átutalási számla kellett." A fenti nyilatkozatokból valamint a felperes ügyvezetőjének nyilatkozatából egyértelműen megállapítható, hogy az alperes 2007. februárjában tudomást szerzett az adásvételi szerződések felbontásáról. Ekkorra már megvolt az alapszerződés, az annak felbontását tartalmazó 2007. évi január 29-ei szerződés, a 2006. január 29-i adásvételi szerződés és annak felbontásáról a 2007. február 20-ai megállapodás. Az alperes tehát kétséget kizáróan tudomást szerzett ügyvezetője útján az önrevízió, az ÁFA bevallás módosításának szükségességéről olyan időpontban, amikor még közel egy hónap állt rendelkezésére az önrevízió bejelentéséig.

Az alperes kártérítési felelősségét az alábbiak is indokolják. A felek mindketten hivatkoztak arra, hogy az adásvételi szerződés alapján a vételárról 2006. december 14-én a 6948155 sorszámú készpénzes számlát állította ki a felperes. Ugyanakkor H I az alperes ügyvezetője az 5. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 2. oldalán úgy nyilatkozott, hogy "a felperes ügyvezetőjének nyilatkozata alapján egy ingatlan értékesítésről szóló számlát állítottak be a könyvelésbe." A 16/F/1. sorszám alatt csatolt APEH jegyzőkönyv 1. számú mellékletét képező ÁFA-analitika (kimenő számlák ÁFA nyilvántartása) című okiratból megállapítható, hogy egy 2006. december 14-ei eseményről állítottak ki 11,420.000 Ft bruttó értékű számlát, a számlaszáma azonban az analitikában nem szerepel, helyette "adás-vét" került feltüntetésre. Ennek a számlának a sorszáma a felek előadása szerint TK 4 6948155 volt ugyanakkor az analitika további soraiban 2006. december 29-ei keltezéssel kisebb sorszámú 52., 53., 54-es végződésű számlák kerültek kiállításra. A 16/F/2. sorszám alatt csatolt pénztár-számla analitika adatai szerint 2006. december 14-én nem volt 6948155 számú számla pénztárszámlaként a főkönyvben feltüntetve.

Az elsőfokú bíróság beszerezte és az iratokhoz 12. sorszám alatt csatolta az APEH vizsgálati anyagát. Az alperes azt állította, hogy az APEH-hez az adóbevallást az akkor még élő 6948155 sorszámú készpénzszámla felhasználásával készítették el. Ez a számla az APEH határozatában nem szerepel és utalás sem található az annak felbontásáról készült 9519951-es számú számlára. Az APEH-hez becsatolt iratok alapján az APEH az elsőfokú határozatában tényállásként azt állapította meg, hogy a vételárról a felperes először a TSZI 9519952-es sorszámú számlát bocsátotta ki, csupán tévesen jelölte abban a teljesítés időpontját és ennek a számlának a stornóját tartalmazza a TSZI 9519953-as sorszámú számla. Az APEH az elsőfokú határozatában végül is azt a ténybeli következtetést

vonta le (6. oldal 2. bekezdés), hogy a felperes mint adózó a fizetendő adóját oly módon vallotta be a 2007. január 22-én érkezett bevallásában, hogy az azt alátámasztó számla kiállítását elmulasztotta. Az APEH megállapítása szerint tehát az adó bevallásakor egyáltalán nem létezett olyan számla, amelyet a felperes a vételárról kiállított. Ezt a hiányosságot viszont az alperesnek mint könyvelőnek észlelnie kellett volna. Ha nem észlelte és úgy készítette el az adóbevallást, akkor emiatt terheli kártérítési felelősség.

A kifejtettekre figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság a Veszprém Megyei Bíróság 2.Gf.40.162/2009/3. számú ítéletét a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése szerint hatályában fenntartotta.

Az alperes felülvizsgálati kérelme sikertelen volt, ezért a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése szerint köteles a felperesnek a felülvizsgálati eljárással okozott költségét megtéríteni. A felperes felülvizsgálati perköltsége a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. §-a (2) bekezdésének a/ pontja és (5) bekezdése szerint felszámítható, az ÁFA-t is tartalmazó ügyvédi munkadíjat foglalja magában.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése szerint tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2010.június 8.

**Dr. Vezekényi Ursula s.k. a tanács elnöke,
Gyöngyösiné Dr. Gyügyei Klára s.k. előadó bíró,
Dr. Lőrincz Györgyné s.k. bíró**

A kiadmány hitelül:

(PBné)